

Medisch technische handelingen (K0163)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Assisteren en uitvoeren van medische handelingen	
Complexiteit:	De doktersassistent voert de handelingen uit volgens de geldende richtlijnen, protocollen en/of werkafspraken waarvan zij beargumenteerd kan afwijken. Het uitvoeren van handelingen vereist brede, specifieke en specialistische kennis en/of vaardigheden. De complexiteit van het uitvoeren van medisch-technische handelingen en het assisteren bij kleine chirurgische operaties blijkt onder andere doordat de uitvoering plaatsvindt onder een hoge werkdruk of er mogelijk complicaties kunnen optreden. Aan het verkeerd geven en/of opvolgen van voorlichting en advies door de patiënt* zijn afbreukrisico's verbonden. * De term patiënt kan ook naastbetrokkene(n) van de patiënt inhouden.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De doktersassistent verricht zelfstandig medisch-technische handelingen waarbij zij** protocollen van de organisatie volgt. Waar sprake is van voorbehouden handelingen verricht zij die alleen in opdracht van een zelfstandig bevoegde (arts) en volgt zij de door hem verstrekte aanwijzingen. Beargumenteerd kan zij van protocollen afwijken. Zo nodig checkt zij of de vereiste toestemming voor de behandeling is gegeven. Zij verstrekt geen handelingen waartoe zij of de opdrachtgever zich niet bekwaam acht en niet voldaan is aan de toestemmingsvereiste. De doktersassistent is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de wijze waarop zij de medisch technische handelingen uitvoert. ** Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld. *** Bekwaamheid is het vermogen om in bepaalde situaties een handeling correct uit te voeren.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Assisteert bij kleine chirurgische ingrepen	De doktersassistent begeleidt de patiënt voor, tijdens en na een kleine ingreep volgens protocollen, zorgt voor een steriele ruimte, controleert instrumenten, verleent voorlichting, voert voorbereidende handelingen uit, controleert patiëntidentificatie en behandelplaats, reikt materialen aan, ondersteunt de arts, signaleert risico's en complicaties, bespreekt nazorg, pijnbehandeling, wondzorg, hechtingen, leefregels, uitslagen, contactmomenten en regelt telefonische of directe nazorg.	De doktersassistent bereidt de patiënt op tijd voor, houdt zich aan hygiëne- en infectieprotocollen, anticipeert op de ingreep, beheerst vakjargon voor adequate ondersteuning, communiceert tijdig en duidelijk met de behandelaar, werkt volgens richtlijnen en toont betrokkenheid door af te stemmen op de patiënt en te controleren of de informatie duidelijk is.	De doktersassistent heeft op passende wijze geassisteerd bij kleine chirurgische ingrepen en passende nazorg verleent.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert medisch-technische handelingen uit	De doktersassistent voert medisch-technische handelingen uit, stemt af met de patiënt, geeft uitleg, observeert en handelt bij bijzonderheden, assisteert bij zuurstoftoediening, verzorgt katheters, wonden, EpiPen, meet de enkel-arm-index, verzorgt en verwijdert drains en voert andere protocollaire handelingen uit volgens de arts.	De doktersassistent werkt vakkundig, hygiënisch, precies en bekwaam, rekent correct, gebruikt materialen efficiënt en richt zich op het correct uitvoeren van medisch-technische handelingen. Ze werkt zorgvuldig volgens privacywet, wet BIG, WGBO, KWZ en organisatiegerichte richtlijnen en protocollen.	De doktersassistent heeft op professionele wijze de medisch-technische handelingen verricht, alsmede bijbehorende werkzaamheden uitgevoerd en heeft bij eventuele bijzonderheden adequaat gehandeld.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl